

MPZ FACTSHEET INTRODUCTIE GEVAARLIJKE STOFFEN: VOOR INKOOP

Irriterend Sensibiliserend Schadelijk	Bijtend (corrosief)	Ontvlambaar	Explosief	Giftig
				

Het inkoopproces is de eerste stap waarmee gevaarlijke stoffen de instelling binnenkomen. De afdeling inkoop speelt daarom een belangrijke rol in preventie. Deze factsheet behandelt een aantal relevante aspecten bij het inkoopproces van gevaarlijke stoffen. Als de afdeling inkoop daadwerkelijk aandacht schenkt aan de potentiële risico's van gevaarlijke stoffen kan het risico in de gebruiksfase aanzienlijk verminderd worden.

Denk en handel in het belang van de instelling, de medewerkers en het milieu.

Waar gaat het over?

Gevaarlijke stoffen zijn in ieder geval alle stoffen waarvan het etiket een ruit met rode rand en daarin een zwart symbool bevatten zoals hierboven. Daarnaast zijn er stoffen verdacht die in vele gewone producten om u heen aanwezig zijn en waaraan u blootgesteld wordt: pesticiden in katoen, zware metalen in verfstoffen, dioxines en kwik in voedsel en weekmakers in plastic.

Vaak zijn de effecten op de gezondheid niet precies bekend, of wel bekend maar nog niet vertaald naar Europese wetgeving. Dit laatste is bijvoorbeeld het geval bij weekmakers in PVC. Bij patiënten die een pvc infuussysteem krijgen is aangetoond dat bij hen een veel hoger dioxinegehalte in het bloed wordt aangetroffen. Vooral op de kinderafdeling is dat zorgwekkend.

Kortom vele moderne ziekten waarvan de oorzaken nog niet 100% vaststaan hebben te maken met gevaarlijke stoffen. En vele ziekten waarvan de oorzaken bekend zijn hebben ook te maken met gevaarlijke stoffen. Iedereen, de inkopers in het bijzonder wordt opgeroepen het gebruik van gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk te voorkomen. Als deze stoffen de instelling niet binnenkomen, kan er ook niets mee misgaan.

Ook (medische) hulpmiddelen kunnen schadelijke stoffen bevatten.

Veel medische hulpmiddelen bevatten stoffen zoals PVC en weekmakers die schadelijk zijn voor de gezondheid en het milieu. Er zijn vaak alternatieven. Neem dit punt bij de aanschaf van middelen mee als een zeer belangrijk criterium. Hiermee wordt in een vroeg stadium voorkomen dat gevaarlijke stoffen worden gebruikt met de bijkomende risico's voor medewerkers, patiënten en bezoekers.

PVC-vrije infuuslang

Het verkrijgen van de juiste informatie over gevaarlijke stoffen

Voor het bemachtigen van informatie over de gevaarlijke eigenschappen en risico's van producten en stoffen zijn er een aantal wegen:

- 1. Betrek de deskundigen van uw instelling (Arbo- en milieucoördinator, arbeidshygiënist, veiligheidsadviseur) bij het inkoopproces. Zij kunnen gericht adviseren over minder gevaarlijke alternatieven;
- 2. Vraag de leverancier om het Veiligheidsinformatieblad van de stof (VIB, of in het Engels MSDS). Hierin vind je allerlei informatie over het product. De leverancier is wettelijk verplicht het veiligheidsinformatieblad te verstrekken;
- 3. Kijk op het etiket van de verpakking van het product. Bevat de verpakking een rood/wit symbool op het etiket dan gaat het om een gevaarlijke stof. De betekenis van de gevarensymbolen vind U op deze factsheet.

Gassen onder druk	Op lange termijn gevaarlijk voor gezondheid	Oxiderend	Milieugevaarlijk
			

Effecten van een product van in de gehele keten van grondstofwinning, productie, gebruik en afdankfase

Bij de aanschaf van een product wordt vooral gekeken naar de gebruiksfase. Belangrijk is echter ook wat er met het product in de gehele keten gebeurt. Veel producten bevatten gevaarlijke stoffen met onbekende gevolgen voor gezondheid en milieu. Probeer daarom bij de aanschaf van een product, mogelijke alternatieven te vergelijken en te beoordelen op milieu- en gezondheidseffecten.

Aandachtspunten voor inkopers bij gevaarlijke stoffen/ producten in de instelling

- Hoe is het inkoopbeleid om het gebruik van gevaarlijke stoffen te voorkomen of te verminderen?
 - Een inkoopbeleid gericht op het voorkomen van gebruik van gevaarlijke stoffen.
 - Meerkosten voor betere alternatieven mogen geen probleem zijn.
- Wie mag er gevaarlijke stoffen inkopen?
 - Beperk deze groep tot een minimum aantal mensen.
- Zijn de effecten van de gevaarlijke stof op mensen, medewerkers en milieu bij de gebruiker bekend?
 - Is er standaard beleid voor het opvragen van relevante informatie bij de leveranciers en hoe vertaalt dit zich in de praktijk?
- Overweeg altijd alternatieven voor gevaarlijke stoffen of producten die gevaarlijke stoffen bevatten
 - Schakel daarvoor de Arbo- en milieucoördinatoren in voor een deskundig advies.
- Staat in het programma van inkoopbeleid dat producten geen gevaarlijke stoffen mogen bevatten, tenzij technisch noodzakelijk?
- Zijn de benodigde voorzorgsmaatregelen en voorzieningen voor veilig werken met de stof aanwezig of moeten deze ook aangeschaft worden?
- Zijn de aanwezige procedures, voorschriften en/of instructies voldoende?
- Stem de benodigde hoeveelheid regelmatig af met de gebruikers.
 - Koop niet teveel in.

Duurzaam inkopen zorg

Nauw verwant aan het thema gevaarlijke stoffen en veilig werken is het thema duurzaam inkopen. Hiermee is veel winst te boeken. Voor meer informatie zie de website van het MPZ: : www.milieuplatform.nl
In de bibliotheek vindt u diverse documenten over dit thema.

Milieu Platform Zorgsector (MPZ) heeft deze factsheet met zorg opgesteld. MPZ aanvaardt echter geen aansprakelijkheid voor evt. schade die voortvloeit uit gebruik van deze informatie. Iedere gebruiker blijft zelf verantwoordelijk. Meer informatie over veilig werken met gevaarlijke stoffen heeft MPZ staan op haar website www.gevaarlijkestoffenzorg.nl.